

Список використаних джерел

1. Галушак М.П., та ін. Прогнозування соціально-економічних процесів: навчальний посібник. – Тернопіль: ТНТУ, 2021.
2. Якимів А.І. Прогнозування як інструмент розроблення та реалізації управлінських рішень. – Науковий вісник НЛТУ України, 2013.
3. Гусєва О.Ю., та ін. Основи статистики і прогнозування економічних процесів: навчальний посібник. – Київ: ДУТ, 2020.
4. Караєва Н.В., Варава І.А. Методи та засоби статистичного прогнозування: навчальний посібник. – КПІ ім. І. Сікорського, 2016.
5. Бідюк П.І. Ймовірісно-статистичні методи моделювання і прогнозування: монографія. – Миколаїв, 2014.

*Науковий керівник: Табацкова Г.В.
канд. екон. наук, доцент кафедри економіки підприємств
Миколаївський національний аграрний університет*

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В АГРАРНІЙ ЛОГІСТИЦІ: ВПЛИВ НА ОБЛІК, ПРОЗОРИСТЬ ЛАНЦЮГІВ ПОСТАЧАННЯ ТА ЕКОНОМІЧНУ ЕФЕКТИВНІСТЬ.

**Скуратова Олена Єгорівна,
аспірантка відділу обліку та оподаткування,
ННЦ «Інститут аграрної економіки»**

У сучасних умовах глобалізації аграрна логістика є ключовим чинником конкурентоспроможності підприємств. Проте сезонність виробництва, розпорошеність ресурсів, залежність від інфраструктури та екологічні чинники ускладнюють формування ефективних логістичних систем. Традиційні підходи до управління й обліку не забезпечують належної прозорості та гнучкості, що зумовлює потребу у впровадженні інноваційних технологій — блокчейну, систем автоматизації (WMS, TMS), Big Data та зеленої логістики.

Наукова література свідчить про високий інтерес до проблем оптимізації логістики в аграрному секторі. Зокрема, у роботах Скуратової О.Є. та Скуратова О.С. обґрунтовано необхідність переосмислення обліково-аналітичного забезпечення логістики та підкреслено значення інновацій для підвищення ефективності аграрних підприємств[1]. Питання прозорості ланцюгів постачання розглядає Мазуренко О.К., яка акцентує увагу на можливостях блокчейн-технологій у підвищенні надійності та контролю логістичних операцій [2]. Концепції зеленої логістики та управління сталим розвитком аграрних підприємств висвітлюються у звітах міжнародних організацій, зокрема State of Logistics Report (CSCMP, 2023) [3], а також у фундаментальних працях з логістики і менеджменту ланцюгів постачання [4]. Ці дослідження підтверджують, що інноваційні технології здатні не лише зменшувати витрати, але й формувати конкурентні переваги та підвищувати екологічну стійкість підприємств.

Метою є обґрунтування ролі інноваційних технологій у підвищенні ефективності аграрної логістики та їх впливу на обліково-аналітичне забезпечення. Завдання дослідження полягають в аналізі ключових проблем логістики, визначенні інновацій, що підвищують прозорість і результативність процесів, оцінці впливу цифрових інструментів на облік витрат та формулюванні рекомендацій щодо інтеграції цих технологій у систему управління підприємствами.

Логістика аграрного сектору охоплює транспортування, зберігання, управління запасами та контроль витрат, але сезонність виробництва, територіальна розпорошеність і залежність від інфраструктури створюють значні виклики. Це посилюється вимогами до прозорості та екологічної стійкості, що змушує підприємства шукати нові інструменти управління.

Блокчейн формує надійну цифрову базу для всіх учасників ланцюга постачання, забезпечує простежуваність операцій та дозволяє застосовувати «розумні контракти». WMS і TMS автоматизують складські та транспортні процеси, підвищуючи точність обліку й контроль витрат у режимі реального

часу. Використання Big Data дозволяє прогнозувати попит, оптимізувати маршрути й адаптувати розподіл ресурсів, що відображається на фінансових результатах та аналітиці витрат. Зелена логістика, яка передбачає використання електротранспорту, біопалива й альтернативних джерел енергії, формує екологічну відповідальність і підсилює імідж підприємств на міжнародних ринках.

Таблиця 1. Вплив інноваційних технологій на аграрну логістику

Інновація	Зниження витрат (%)	Підвищення швидкості (%)	Додаткові переваги
Блокчейн	12	5	Прозорість і довіра
WMS/TMS	20	25	Автоматизація процесів
Big Data	15	10	Прогнозування попиту
Зелена логістика	5	0	Зменшення CO ₂

Джерело: узагальнено автором за даними [1,2,4,3].

Упровадження цих інновацій комплексно впливає на систему обліково-аналітичного забезпечення: підвищує точність і швидкість обробки даних, забезпечує прозорість витрат, інтегрує фінансові та логістичні показники та створює передумови для ефективного стратегічного управління й інтеграції українського аграрного сектору у глобальні логістичні ланцюги.

Інноваційні технології є визначальним чинником розвитку аграрної логістики та підвищення ефективності обліково-аналітичного забезпечення. Блокчейн забезпечує прозорість постачань, автоматизація складських і транспортних процесів знижує витрати, Big Data підвищує точність прогнозування, а зелена логістика формує позитивний екологічний імідж. Сукупність цих факторів підсилює конкурентоспроможність аграрного сектору та його інтеграцію у світові ринки. Подальші дослідження варто зосередити на адаптивних моделях обліку з урахуванням сезонності та міжнародних стандартів.

Список використаних джерел

1. Скуратова О.Є., Скуратов О.С. Переосмислення обліково-аналітичного забезпечення логістики в аграрному секторі: виклики і

перспективи. Агросвіт. 2024. № 18. С. 113–120. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6792.2024.18.113>

2. Mazurenko O.K. Blockchain Technologies in the Information Provision of Logistic Services. Business Inform. 2019. № 12. P. 255–261. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2019-12-255-261>

3. Council of Supply Chain Management Professionals. State of Logistics Report. 2023. URL: <https://cscmp.org> (дата звернення: 20.09.2025).

4. Christopher M. Logistics and Supply Chain Management: Creating Value-Adding Networks. London: Financial Times, 2016. 312 p.

СТАТИСТИКА ЯК ІНСТРУМЕНТ АНАЛІЗУ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ

**Усатий Ілля,
ЗВО спеціальності 073 Менеджмент
Миколаївський національний аграрний університет**

У сучасних умовах глобалізації та швидких соціально-економічних змін статистика відіграє ключову роль у формуванні достовірної інформаційної бази. Вона дозволяє оцінити рівень життя населення, темпи економічного зростання, стан ринку праці та інші важливі показники. Без статистичних даних неможливо здійснити ефективне управління на державному чи регіональному рівнях.

Статистичний аналіз дає змогу виявляти тенденції та взаємозв'язки між різними показниками. Наприклад, аналіз рівня безробіття у поєднанні з даними про середні доходи населення дозволяє більш глибоко зрозуміти соціально-економічні проблеми регіону. Крім того, статистика допомагає визначати наслідки соціально-економічних рішень, що дає змогу коригувати політику та запобігати негативним явищам.

Важливим аспектом є використання статистики для прогнозування. На основі динамічних рядів та моделей можливо передбачити зміни у розвитку економіки, що допомагає як державі, так і бізнесу завчасно реагувати на виклики.